

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

UČITELJSKI FAKULTET

Lucija Šogorić

Meka trodimenzionalna interaktivna slikovnica „Izgubljene naočale“
za poticanje inkluzivne kulture u ranom djetinjstvu

Zagreb, 2022.

Ovaj rad izrađen je pri Učiteljskom fakultetu pod vodstvom doc. dr. sc. Marijane Županić Benić i predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2021./2022.

Sadržaj rada

1. Uvod	1
2. Opći i specifični ciljevi rada.....	3
3. Materijal i metode rada.....	4
4. Rezultati rada.....	11
5. Popis vizualnih priloga.....	34
6. Popis literature.....	34
7. Sažetak	34
8. Summary	35
9. Kratki životopis	36

1. Uvod

OSNOVNE INFORMACIJE

Interaktivna didaktička slikovnica „Izgubljene naočale“

Slikovnicu izradila i osmislila: Lucija Šogorić

Tekst napisala: Lucija Šogorić

KRATKI OPIS PROJEKTA

Intrinzično motivirana te potaknuta stečenim znanjem odlučila sam se izraditi meku trodimenzionalnu interaktivnu slikovnicu „Izgubljene naočale“. Cilj je bio izraditi slikovnicu interaktivnog i didaktičkog karaktera kako bi djeca imala priliku svladati aktivnosti i zadatke iz svakodnevnog života manipulirajući različitim elementima izrađene slikovnice. Također, ovu slikovnicu prati tekst (priča) koji se nalazi u knjižici na samom kraju slikovnice. Tekst je osmišljen kao poticaj za kreiranje inkluzivne kulture u odgojno-obrazovnim skupinama.

Glavna tendencija meke trodimenzionalne, interaktivne slikovnice „Izgubljene naočale“ bila je svladavanje vještina iz svakodnevnog života kod djece rane dobi, na primjer vezanje cipela, manipuliranje s druckerima i dr. Uz tekst koji dolazi uz slikovnicu, ali i uz rješavanje jednostavnih zadataka poput igre *memory*, koji nije nužno čitati da bi slikovnica imala smisla, za cilj ima osvijestiti ulogu naočala u životu djeteta te potaknuti razgovor o različitostima koje nas okružuju. Poticaj za izradu interaktivne didaktičke slikovnice dolazi nakon slušanja različitih kolegija pedagoške i inkluzivne tematike tijekom preddiplomskog studija Ranog i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Upoznati smo s činjenicom da djeca od svoje najranije dobi uče istražujući okolinu u kojoj se nalaze putem osjetilnih iskustava. Stoga, osiguravanje kvalitetnog i poticajnog okruženja je od ključne važnosti za proces učenja, ali i sam razvoj djeteta. Kao dio poticajne okoline za stjecanje osjetilnih iskustava kroz materijale od kojih je izrađena, ali i susret s kvalitetnim društvenim vrijednostima kroz prateći tekst (poštovanje, razumijevanje i dr.) u odgojno-obrazovnim skupinama dječjih vrtića pronalazimo različite vrste slikovnica, pa tako i slikovnice interaktivne naravi. Tekst koji prati slikovnicu „Izgubljene naočale“ pisan je jednostavnim i djetetu razumljivim jezikom, a upravo je on onaj koji vodi dijete kroz stranice slikovnice, onaj koji vodi dijete u svakodnevnicu djeteta s naočalama. Slikovnica je likovno oblikovana od prirodnih materijala, vune (filca) i tkanine te

su svi dijelovi mekani, trodimenzionalno oblikovani i ručno sašiveni. Svaka stranica slikovnice, zahvaljujući interaktivnom i raznolikom sadržaju, može biti poticaj za otvaranje nove teme u odgojno-obrazovnoj skupini (prepoznavanje emocija, svladavanje svakodnevnih vještina, usvajanje prostornih odnosa, razvijanje predmatematičkih vještina).

Slikovnica je prva djetetova knjiga i potrebno ju je stvarati s izrazitom ozbiljnošću, znanjem i nadahnućem. Susret sa slikovnicom djetetu omogućuje učenje, a osim učenja, čitanje potiče specifične funkcije mozga koje su osnova kasnijem učenju. Slikovnice potiču razvoj govora, koncentracije, pamćenja, sposobnost zaključivanja, stjecanje znanja o bližoj i daljnjoj okolini, bogaćenje djetetova rječnika, predčitalačke vještine. Također, prema Županić Benić i Kalić (2019) vrijednosti i dobrobiti slikovnica su u tome da djeci pomažu otkrivati svijet napisanih pisanih djela, podupiru kognitivni i emocionalni razvoj djeteta te obogaćuju govor i vokabular djeteta. Slikovnica u ranoj dobi trebala bi biti poticaj za komunikaciju. Isto tako, ne smijemo zaboraviti njezinu izrazitu odgojnu funkciju. Ovisno o tome kakav će biti prvi susret djeteta sa slikovnicom i koliko će slikovnica biti prisutna u najranijoj dobi, ovisit će i sam odnos djeteta prema knjizi kasnije u životu (Čudina Obradović, 2002). Prema Zalar (2009) slikovnice uvode djecu u svijet knjiga, razvijaju djetetovu potrebu za knjigama te pomažu djetetu da svijet promatra kroz uči umjetnika. Vrijeme koje odrasli odvoje i provedu u čitanju slikovnica djeci pruža zadovoljstvo, jača samopouzdanje te razvija međusobnu ljubav i poštovanje (Zalar, 2008).

Ilustracije za djecu predškolske i rane školske dobi, moraju biti inspirativne, obogaćivati doživljaj priče i poticati imaginaciju i stvaralaštvo. Nužno je da u djetetu razvijaju osjećaj za likovno lijepo (Balić Šimrak, Narančić Kovač, 2011). Ilustracije trebaju biti jednostavne i djetetu razumljive, estetski vrijedne, skladnih boja i odgovarajuće poruke koju prenose da bi razvijale djetetov smisao za lijepo, realne kada djetetu pojašnjavaju neke pojmove, maštovite kad prate radnju koja dijete uvodi u svijet stvaralaštva i mašte. Kao polazište kreiranja ilustracija treba biti poznavanje razvojnih karakteristika djece rane i predškolske dobi, njihovih interesa i želja. Proces osmišljavanja ilustracija nije jednostavan, zahtjeva poznavanje vještine spajanja više scena u cjelovitu priču, određene likovne vještine, ali i samu pripremljenost prije početka praktičnog dijela (Miljan, 2014).

Ilustracije za slikovnicu „Izgubljene naočale“ nastale su tehnikom trodimenzionalnog tekstilnog oblikovanja koje uvrštavamo u primijenjene umjetnosti. Za izradu ilustracija koristili su se prirodni materijali poput filca ili nepredene vune te tkanine s mekanom

površinom s kojom je presvučena tanka spužva od koje su izrezane i oblikovane same stranice knjige i šivanjem uvezene u cjelovitu knjigu. Ključna stvar u likovnom oblikovanju slikovnice bila je odabrati materijale koji će biti u skladu s teksturom, bojom i oblikom, ali i koje će biti privlačne djetetu kako vizualno, tako i taktilno. Ilustracije u slikovnici „Izgubljene naočale“ su interaktivne naravi te od djece iziskuju izvršavanje određenih radnji poput: pomicanja, pričvršćivanja, vezanja i provlačenja, a sve s ciljem vježbanja fine motorike ruku, ali i stjecanja životnopraktičnih vještina koje će im omogućiti da se samostalno oblače, vežu cipele, orijentiraju.

Na stranicama izrađene taktilne slikovnice ne nalazi se tekst jer se ostavlja prostor djetetu samom da na svoj način ispriča priču ili da se fokusira na rješenje određenog problema. Ipak, zbog širine primjene ove mekane interaktivne, ali i didaktičke slikovnice, tekst je priložen u džepiću na posljednjoj stranici slikovnice kako bi bio poticaj za razgovor između odgojitelja i djece o djeci s teškoćama vida. Stoga, je druga mogućnost čitanje slikovnice na način da tekst prati svaku ilustraciju i omogućuje da se u odgojno- obrazovnu skupinu uključi tema za poticanje inkluzivne kulture u ranom djetinjstvu. Tekst odlikuje jasnoća sadržaja, jednostavnost i smislenost jezika primjerenog dobi djeteta i njegovim mogućnostima percepcije i razumijevanja.

Interaktivna slikovnica „Izgubljene naočale“ izrađena je prema principima suvremene i sve popularnije vrste interaktivnih slikovnica, trodimenzionalnoj slikovnici izrađenoj iz mekih materijala. Upravo ovako izrađena slikovnica ima i didaktičku vrijednost s ciljem promicanja inkluzivne kulture među djecom rane dobi.

2. Opći i specifični ciljevi rada

Osnovni cilj ove trodimenzionalne mekane i interaktivne slikovnice jest poticanje djetetovog razvoja te uvježbavanje finomotoričkih i predmatematičkih vještina. Ilustracije su osmišljene tako da prate priču koja je priložena uz ovu slikovnicu. Naime, dijete manipulirajući ovom slikovnicom ima priliku uvježbavati kopčanje gumbi, vezanje tenisica, korištenje drukera, manipuliranje s čičkom. Uz vježbu finomotoričkih vještina ova slikovnica odiše mnogobrojnim prilikama za stjecanje samostalnosti, izgrađivanje samopouzdanja (kroz igru memorija i slaganje slagalice), socio-emocionalni razvoj kroz razgovor o djetetu ponuđenim poticajima na stranicama slikovnice.

Priča koja je priložena uz slikovnicu, a čiji sadržaj je bio inspiracija za kreiranje stranica slikovnice, govori o dječaku Luki koji je izgubio svoje naočale, o problemima s kojima se susreće nakon što ih je izgubio, ali i o samoj važnosti nošenja naočala u njegovom životu. Ideja slikovnice jest poticanje i kreiranje inkluzivne kulture unutar odgojno-obrazovne skupine. Prema Bouillet (2019) stvaranje inkluzivne kulture podrazumijeva izgradnju zajednice u kojoj se svatko osjeća dobrodošlim, djeca pomažu jedni drugima, međusobna suradnja i poštovanje je dobro. Stvaranje inkluzivne kulture također podrazumijeva uspostavu inkluzivnih vrijednosti; visoka očekivanja od sve djece, sva se djeca jednako poštuju, uklanjaju se prepreke za učenje i sudjelovanje u svim aktivnostima i dr. Zbog sve većeg broja djece koja od najranije dobi započinju nošenje naočala u odgojno-obrazovnim skupinama se stvara potreba za njihovim aktivnim uključivanjem u zajednicu jer oni, htjeli mi to priznati ili ne, jesu različiti. Upravo ta različitost može predstavljati bogatstvo za zajednicu u kojoj se nalazi, osobito za djecu rane i predškolske dobi jer im pruža mogućnost razvoja empatije, razumijevanja i poštovanja. Stoga, ova interaktivna didaktička slikovnica svojim stranicama, uz motorički i senzorički razvoj, ima za cilj poticanje socio-emocionalnog razvoja i usađivanje inkluzivnih vrijednosti. Ova slikovnica nije namijenjena samo djeci koja se nalaze u društvu djece s naočalama, nego i onoj djeci koja nose naočale kako bi kroz ovu priču i oni mogli spoznati koliko dobrobit naočale imaju u njihovom životu.

3. Materijal i metode rada

Izrada i oblikovanje slikovnice započela je pisanjem priče u kojoj se susrećemo s dječakom koji je izgubio svoje naočale. Nakon pisanja priče, priča je podijeljena na nekoliko dijelova prema kojima su izrađene ilustracije. Za svaku su stranicu najprije izrađene skice ilustracija kako bi se dijelovi oblikovali u cjelinu. (prikazano na Slici 1-6) Usprkos tome što se nastojalo slijediti skice koje su izrađene, neke skice su potpuno izmijenjene te su ušivene ilustracije pojednostavljene kako bi se omogućilo manipuliranje dijelovima slikovnice. Materijal koji se koristio za izradu ilustracija je filc, kao što je planirano od samog početka. (Slika 7)

Slika 1-6 prikazuju skice slikovnice.

Slika 1.

Slika 2.

Slika 3.

Slika 4.

Slika 5.

Slika 6.

Slika 7.

Materijal koji se koristio u izradi slikovnice

Slika 8.

Pribor koji se koristio za šivanje (konci, škare, gumbi, drukeri)

Proces izrade slikovnice bio je zahtjevan jer je cijela slikovnica šivana ručno te je svaki detalj ukrašen ukrasnim vezom. Na svakoj se stranici dijete susreće s novim izazovima koje treba savladati, a koji omogućuju razvoj samopouzdanja, kreativnosti, ali i igru u isto vrijeme.

Nakon izrade pojedinih dijelova svake stranice od spužve (debljine 5 mm) presvučene mekanom tkaninom (mikrofibrom) izrađen je oblik stranica slikovnice te je sve šivanjem spojeno u jednu cjelinu. Nakon izrade samih stranica, na svaku su stranicu ušiveni predviđeni dijelovi za nju. Svi dijelovi su ručno izrađeni šivanjem bez lijepljenja te su čvrsti i podložni različitom korištenju od strane djeteta.

Slike 9 do 16 prikazuju pojedinačne izrade dijelova slikovnice koji će u konačnoj verziji biti spojene u cjelinu.

Slika 9.

Slika prikazuje naslovnu stranicu slikovnice u procesu izrade

Slika 10.

Slika prikazuje dijelove koji će biti pričvršćeni na prvoj stranici slikovnice. Glava dječaka je naknadno izmijenjena.

Slika 11.

Slika prikazuje dijelove tenisica koji će biti pričvršćeni na drugoj stranici slikovnice.

Slika 12.

Slika prikazuje životinje (kokoš, ovca, krava) i komade filca koji će kasnije biti pričvršćeni na trećoj stranici slikovnice i koji će se koristiti za igranje igre „memory“

Slika 13.

Slika prikazuje slagalicu konja koja će biti pričvršćena na četvrtoj stranici slikovnice.

Slika 14.

Slika prikazuje petu i šestu stranicu slikovnice. Odnosno, prikazuje naočale koje će čičkom biti pričvršćene za petu stranicu i prikazuje glavu dječaka za koju će biti pričvršćena kosa i uši te će tako u cjelini biti u završnoj verziji pričvršćena za šestu stranicu slikovnice.

Slika 15.

Slika prikazuje lice dječaka s dijelovima koji će za njega biti pričvršćeni. (kosa i uši)

Slika 16.

Slika prikazuje brojeve koji će biti pričvršćeni na osmoj stranici slikovnice. Uz brojeve će na istoj stranici biti pričvršćena vrpca i praporci u boji.

Na samom kraju oblikovana je knjižica koja je prilog ovoj slikovnici. U knjižici se nalazi priča koja prati slikovnicu koja pomažu odraslima da ovu slikovnicu iskoriste u što je više moguće situacija u svojem odgojno-obrazovnom radu.

4. Rezultati rada

Kao rezultat rada napisana je priča *Izgubljene naočale* te je izrađena meka trodimenzionalna interaktivna slikovnica koja prati priču *Izgubljene naočale*.

Priča *Izgubljene naočale*

Zovem se Luka i želim ti ispričati zgodu koja mi se dogodila u vrtiću. U vrtić idem svakog jutra i to me jako veseli. Prije vrtića perem zube, oblačim svoju omiljenu jaknu, obuvam svoje najdraže plavo crvene tenisice i u zrcalu provjeravam jesu li na nosu moje naočale. Omiljena mi je igra u vrtiću memory sa životinjama s farme. Najdraža mi je životinja na karticama konj koji izgleda isto kao djedov konj Miško. Jučer kad smo igrali memory, kartice sa životinjama bile su drukčije. Škiljio sam kako bih bolje vidio. Moje naočale! Gdje su? Zar sam ih izgubio? Prijatelji su mi pomogli tražiti naočale. Pronašli smo nekoliko naočala, ali ni s jednima nisam vidio kako treba. Pogledao sam u kutiju s igračkama, a zatim i ispod stola. Mojih naočala nije bilo. Niz obraze su mi počele teći suze. Neki moji prijatelji nisu znali zašto su mi naočale tako važne. Rekao sam im da životinje na karticama jednostavno nisu iste bez naočala. Ni lica mojih prijatelja nisu ista. Kad sam im objasnio zašto su mi naočale potrebne, cijela se grupa uključila u potragu.

Dok smo svi tražili i pregledavali svaki kutak sobe, začuo sam zvono. Zvono je znak kojim nas naša odgojiteljica poziva da započnemo s pospremanjem sobe. Razmišljao sam o svojim naočalama. Prisjetio sam se kako za vrijeme nogometnih utakmica na vrtićkom dvorištu poželim da ih ne moram nositi. Sada bih rado stavio naočale na svoj nos. Uplašio sam se što ću ako ih ne uspijemo pronaći. Otvorio sam kutiju kako bih pospremio memory kartice i ugledao ih – moje naočale! Stavio sam ih na svoj nos i postao najsretniji dječak. Naočale su moje prijateljice. Naočale mi pomažu da životinje s kartica vidim bez škiljenja. Pomažu mi i da svojoj baki udjenem konac u ušicu igle. Kad sam došao kući i ispričao priču o potrazi za izgubljenim naočalama, primijetio sam da ih, iako mi smetaju u igri nogometa, jako volim nositi. Mama je došla na ideju da naočale stavimo na špagicu. Špagicu ću nositi oko vrata i ona će mi pomoći da naočale uvijek spremim na nos, a ne u kutiju u kojoj je mjesto mojoj omiljenoj igri.

Slike (17-39) prikazuju izrađenu slikovnicu. Iznad slika se nalazi opis stranice, a ispod dio iz priče koji se čita na istoj. Naime, slikovnica je izrađena tako da dvije stranice (jednakih podloga) povezuje isti dio teksta iz priče.

Slika 17.

Slika prikazuje naslovnu stranicu slikovnice.

Slika 18.

Slika prikazuje prvu stranicu na kojoj se nalazi dječak Luka. Na prvoj stranici dijete treba zakopčati dječakovu jaknu. Dijete ovom vježbom (zakopčavanje gumba) vježba finu motoriku te usvaja životno praktičnu vještinu koja mu omogućuje samostalnost, razvijanje samopouzdanja te osobno zadovoljstvo zbog izvršenog zadatka.

***Dio iz priče koji prati ovu stranicu:** Zovem se Luka i želim ti ispričati zgodu koja mi se dogodila u vrtiću. U vrtić idem svakog jutra i to me jako veseli. Prije vrtića perem zube, **oblačim svoju omiljenu jaknu**, obuvam svoje najdraže plavo crvene tenisice i u zrcalu provjeravam jesu li na nosu moje naočale.*

Slika 19.

Slika prikazuje prvu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi dječak Luka. Na ovoj je slici vidljivo kako izgleda dječakova jakna kada se zakopča.

***Dio iz priče koji prati ovu stranicu:** Zovem se Luka i želim ti ispričati zgodu koja mi se dogodila u vrtiću. U vrtić idem svakog jutra i to me jako veseli. Prije vrtića perem zube, **oblačim svoju omiljenu jaknu**, obuvam svoje najdraže plavo crvene tenisice i u zrcalu provjeravam jesu li na nosu moje naočale.*

Slika 20.

Slika prikazuje drugu stranicu slikovnice na kojoj se nalaze dječakove tenisice. Na ovoj stranici dijete ima priliku usvajati vještinu vezanja tenisica. Djetetu je omogućeno ponavljanja vještine onoliko puta koliko ono to zaželi. Usvajajući ovu vještinu dijete se priprema za svakodnevnici koja ga čeka te gradi samopouzdanje i kreativnost pronalazeći način kako da završi ovu vježbu.

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Zovem se Luka i želim ti ispričati zgodu koja mi se dogodila u vrtiću. U vrtić idem svakog jutra i to me jako veseli. Prije vrtića perem zube, oblačim svoju omiljenu jaknu, **obuвам svoje najdraže plavo crvene tenisice** i u zrcalu provjeravam jesu li na nosu moje naočale.

Slika 21.

Slika prikazuje kako izgledaju tenisice koje se nalaze na drugoj stranici kada se vezice zavežu u mašnu. Postoji nekoliko načina na koje dijete može zavezati vezice, važno je da dijete najprije pokuša pronaći način samo, a odrasli mu mogu u tome pomoći sugestijama. Ukoliko dijete ne uspije pronaći način samo ili taj način ne funkcionira, djetetu na jednostavan način trebamo „korak po korak“ pokazati kako da usvoji ovu vještinu.

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Zovem se Luka i želim ti ispričati zgodu koja mi se dogodila u vrtiću. U vrtić idem svakog jutra i to me jako veseli. Prije vrtića perem zube, oblačim svoju omiljenu jaknu, **obuvam svoje najdraže plavo crvene tenisice** i u zrcalu provjeravam jesu li na nosu moje naočale.

Slika 22.

Slika prikazuje treću stranicu slikovnice na kojoj se nalazi igra „Memory“. Igra se igra tako da dijete otkriva dva prozorčića s ciljem da pronade parove istih životinja. Dijete kroz ovu vježbu usvaja praćenje i poštivanje pravila. Životinje u ovoj igri su pomoćne, a za slikovnicu su pričvršćene pomoću drukera. Manipulirajući s drukerima dijete razvija finu motoriku ruku. Također, dijete možemo potaknuti na imenovanje životinja ili oponašanje istih (glasom ili tijelom).

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Omiljena mi je igra u vrtiću *memory* sa životinjama s farme. Najdraža mi je životinja na karticama konj koji izgleda isto kao djedov konj Miško. Jučer kad smo igrali *memory*, kartice sa životinjama bile su drukčije. Škiljio sam kako bih bolje vidio. Moje naočale! Gdje su? Zar sam ih izgubio?

Slika 23.

Slika prikazuje treću stranicu kada se otkriju prozorčići.

Slika 24.

Slika prikazuje drukere pomoću kojih su životinje pričvršćene za stranicu te pomičnost životinja kako bi se igra mogla ponavljati više puta.

Slika 25.

Slika prikazuje četvrtu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi slagalica konja. Dijete slažući ovu slagalicu finu motoriku ruku, usvaja pojam cjeline te dijelova iste.

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Omiljena mi je igra u vrtiću *memory* sa životinjama s farme. Najdraža mi je životinja na karticama konj koji izgleda isto kao djedov konj Miško. Jučer kad smo igrali *memory*, kartice sa životinjama bile su drukčije. Škiljio sam kako bih bolje vidio. Moje naočale! Gdje su? Zar sam ih izgubio?

Slika 26.

Slika prikazuje slagalicu konja, koja se nalazi na četvrtoj stranici slikovnice, kada se složi.

Slika 27.

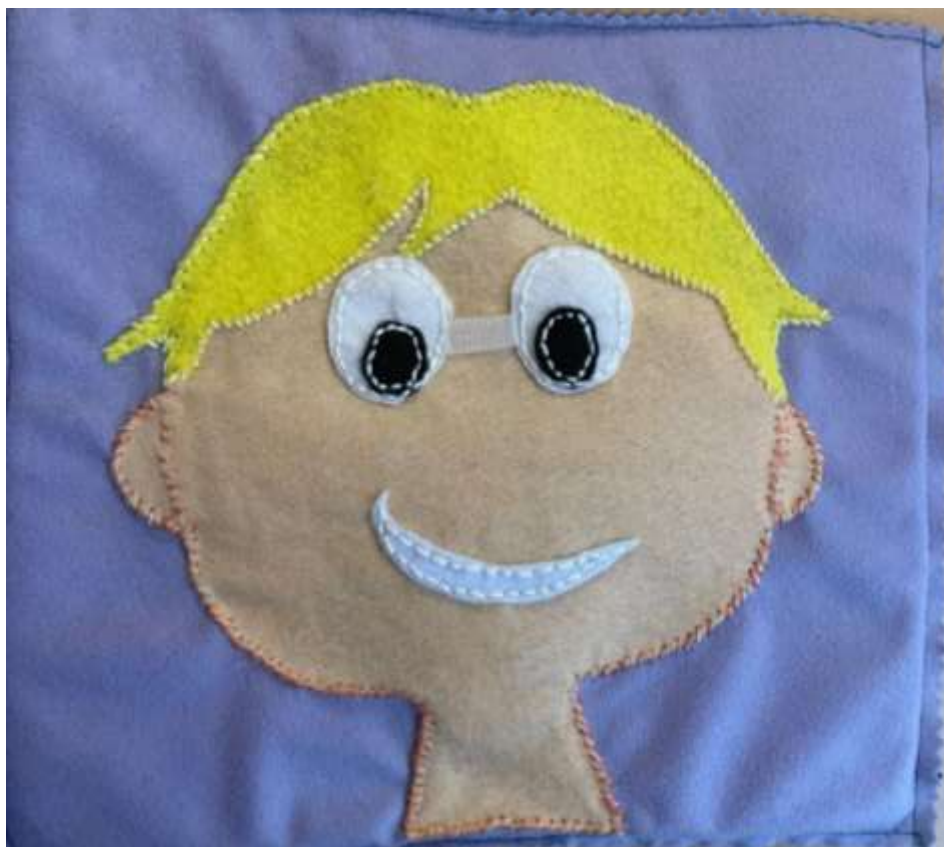
Slika prikazuje petu stranicu slikovnice, odnosno različite naočale koje su za slikovnicu pričvršćene pomoću čička te koje dijete može prenositi na šestu stranicu. Manipulirajući s naočalama dijete razvija finu motoriku ruke i kreativnost.

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Prijatelji su mi pomogli tražiti naočale. Pronašli smo nekoliko naočala, ali ni s jednim nisam vidio kako treba.

Slika 28.

Slika prikazuje šestu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi lice dječaka Luke na koje se prenose naočale s prethodne stranice. Ova vježba može biti poticaj za razgovor o važnosti vida te naočala samih.

Dio iz priče koji prati ovu stranicu: Prijatelji su mi pomogli tražiti naočale. Pronašli smo nekoliko naočala, ali ni s jednim nisam vidio kako treba.

Slika 29.

Slika prikazuje dječaka Luku s naočalama sa prethodne stranice.

Slika 30.

Slika prikazuje sedmu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi košaru unutar koje se nalaze različita vozila. Naime, dijete vozila može izvaditi iz košare (vježba fine motorike ruku) te ih imenovati. Također, dijete možemo potaknuti da odredi jesu li vozila namijenjena za promet po vodi, cesti ili zraku.

Tekst koji prati ovu stranicu: Pogledao sam u kutiju s igračkama, a zatim ispod stola. Mojih naočala nije bilo. Niz obraze su mi počele teći suze. Neki moji prijatelji nisu znali zašto su mi naočale tako važne. Rekao sam im da životinje na karticama jednostavno nisu iste bez naočala. Ni lica mojih prijatelja nisu ista. Kad sam im objasnio zašto su mi naočale potrebne, cijela se grupa uključila u potragu. Dok smo svi tražili i pregledavali svaki kutak sobe, začuo sam zvono. Zvono je znak kojim nas naša odgojiteljica poziva da započnemo s pospremanjem sobe.

Slika 31.

Slika prikazuje vozila izvan košare.

Slika 32.

Slika prikazuje osmu stranicu na kojoj se nalaze brojevi ispod kojih su vrpce sa zvončićima (praporcima). Ispod svakog broja se nalazi jednak (pet) broj zvončića. Dijete ima zadatak povući prema gore onoliko zvončića koliko označava broj iznad vrpce. Kroz ovu vježbu, uz vježbanje fine motorike, dijete usvaja pojam broja i količine. Također, ukoliko je dijete usvojilo ove vještine možemo ga potaknuti da zbraja pomoću zvončića.

Tekst koji prati ovu stranicu: Pogledao sam u kutiju s igračkama, a zatim ispod stola. Mojih naočala nije bilo. Niz obraze su mi počele teći suze. Neki moji prijatelji nisu znali zašto su mi naočale tako važne. Rekao sam im da životinje na karticama jednostavno nisu iste bez naočala. Ni lica mojih prijatelja nisu ista. Kad sam im objasnio zašto su mi naočale potrebne, cijela se grupa uključila u potragu. Dok smo svi tražili i pregledavali svaki kutak sobe, začuo sam zvono. Zvono je znak kojim nas naša odgojiteljica poziva da započnemo s pospremanjem sobe.

Slika 33.

Slika prikazuje sedmu stranicu kada su zvončići povučeni tako da označavaju broj koji se nalazi iznad njih.

Slika 34.

Slika prikazuje osmu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi lice dječaka Luke. Naime, na ovoj stranici dječak nema usta već su na njihovom mjestu dva drukera. Dijete ima zadatak sa devete stranice prenijeti usta koja želi te ih pričvrstiti za lice. Pri tom vježba finu motoriku, bogati vokabular, ali i razvija svoju emocionalnu inteligenciju razgovorom o situacijama u kojima se dječak osjeća onako kako usta prikazuju. Također, dijete se ima priliku prisjećati situacija u kojima s ono osjećalo prema nekom određenom obliku usta.

Tekst koji prati ovu stranicu: Razmišljao sam o svojim naočalama. Prisjetio sam se kako za vrijeme nogometnih utakmica na vrtićkom dvorištu poželim da ih ne moram nositi. Sada bih rado stavio naočale na svoj nos. Uplašio sam se što ću ako ih ne uspijemo pronaći.

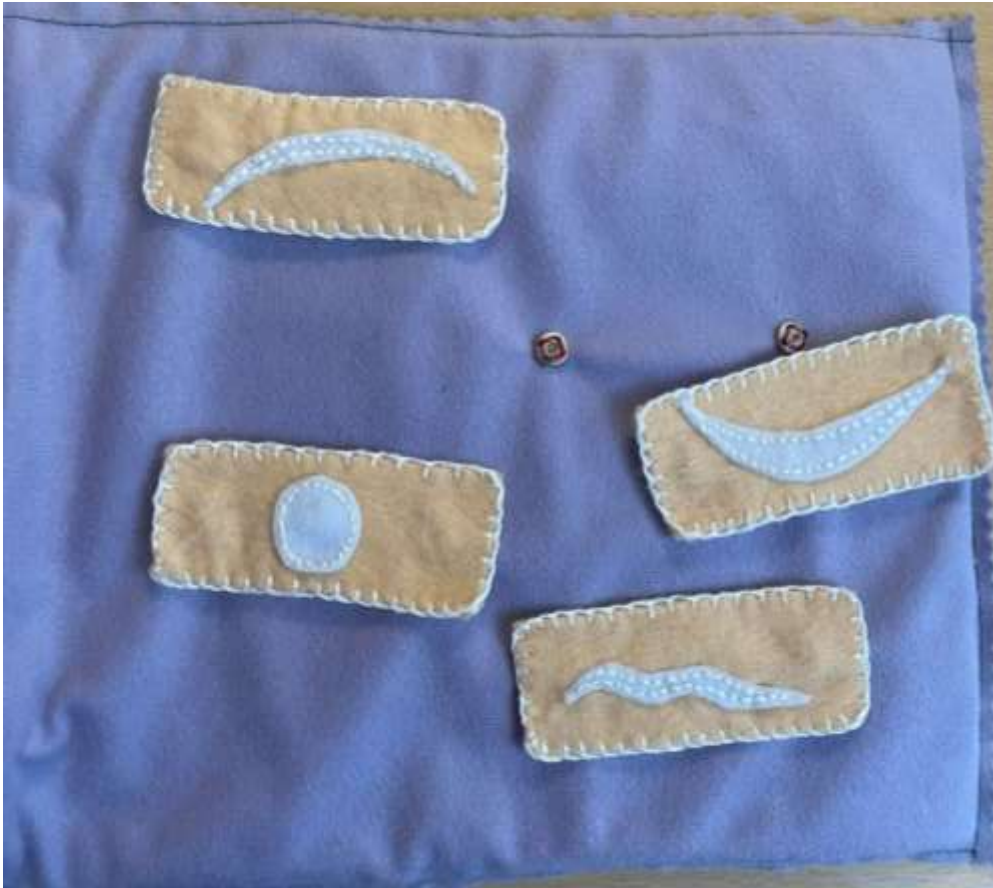
Slika 35.

Slika prikazuje dječaka Luku s jednim od četiri oblika usta koji predstavlja određenu emociju (strah, tuga, sreća, uzbuđenje).

Slika 36.

Slika prikazuje desetu stranicu slikovnice na kojoj se nalaze četiri oblika, prethodno spomenutih, usta. Naime ova usta označavaju četiri različite emocije. Dijete imenujući i razgovarajući jača svoju socijalnu kompetenciju te svijest o emocijama drugih, ali i o emocijama djeteta samog.

Tekst koji prati ovu stranicu: Razmišljao sam o svojim naočalima. Prisjetio sam se kako za vrijeme nogometnih utakmica na vrtićkom dvorištu poželim da ih ne moram nositi. Sada bih rado stavio naočale na svoj nos. Uplašio sam se što ću ako ih ne uspijemo pronaći.

Slika 37.

Slika prikazuje jedanaestu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi kutija unutar koje su naočale. Ova vježba služi za usvajanje prostornih odnosa; u, na, pokraj, lijevo, desno, gore i dolje. Naime, dijete otvarajući trokute u različitim bojama otvara ih u različitim smjerovima.

Tekst koji prati ovu stranicu: Otvorio sam kutiju kako bih pospremio memory kartice i ugledao ih – moje naočale! Stavio sam ih na svoj nos i postao najsretniji dječak. Naočale su moje prijateljice. Naočale mi pomažu da životinje s kartica vidim bez škiljenja. Pomažu mi i da svojoj baki udjenem konac u ušicu igle. Kad sam došao kući i ispričao priču o potrazi za izgubljenim naočalama, primijetio sam da ih, iako mi smetaju u igri nogometa, jako volim nositi. Mama je došla na ideju da naočale stavimo na špagicu. Špagicu ću nositi oko vrata i ona će mi pomoći da naočale uvijek spremim na nos, a ne u kutiju u kojoj je mjesto mojoj omiljenoj igri.

Slika 38.

Slika prikazuje kutiju koja je otvorena te mogućnost pokazivanja različitih smjerova pomoću njezinih dijelova.

Slika 39.

Slika prikazuje dvanaestu stranicu slikovnice na kojoj se nalazi vježba u kojoj dijete pomoću plastične igle ima zadatak provući vunu kroz različite dijelove tkanine koja se nalazi na stranici. Naime, u praksi Waldorf vrtića djeca šivajući vježbaju predpisačke vještine te isto dijete može vježbati pomoću ove vježbe. Također, dijete vježba finu motoriku šake. Ova vježba djetetu pruža priliku za izražavanje vlastite kreativnosti, ali i vježbanje strpljenja tijekom provlačenja igle kroz tkaninu.

Tekst koji prati ovu stranicu: Otvorio sam kutiju kako bih pospremio memory kartice i ugledao ih – moje naočale! Stavio sam ih na svoj nos i postao naj sretniji dječak. Naočale su moje prijateljice. Naočale mi pomažu da životinje s kartica vidim bez škiljenja. Pomažu mi i da svojoj baki udjenem konac u ušicu igle. Kad sam došao kući i ispričao priču o potrazi za izgubljenim naočalama, primijetio sam da ih, iako mi smetaju u igri nogometa, jako volim nositi. Mama je došla na ideju da naočale stavimo na špagicu. Špagicu ću nositi oko vrata i ona će mi pomoći da naočale uvijek spremim na nos, a ne u kutiju u kojoj je mjesto mojoj omiljenoj igri.

5. Popis vizualnih priloga

Fotografije

6. Popis literature

1. Balić Šimrak, A., Narančić, S. (2011). *Likovni aspekti ilustracije u dječjim knjigama i slikovnicama*. Dijete, vrtić, obitelj: Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namijenjen stručnjacima i roditeljima. 17(66), 10-12.
2. Centar za kreativni razvoj- U oblacima (2016) na adresi <https://uoblacima.com/stojetiha-knjiga/> (20.5.2019.)
3. Čudina-Obradović, M. (2002). *Igrom do čitanja*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Miljan, Z. (2014). Dječje radosti 19. stoljeća – slikovnica – edukativna dječja igračka. *Povijest u nastavi*. 21(1), 1-21.
5. Zalar, D. (2008). *Slikovnica i dijete: Kritička i metodička bilježnica 1*. Zagreb: Golden marketing. Tehnička knjiga.
6. Zalar, D. (2009). *Slikovnica i dijete: Kritička i metodička bilježnica 2*. Zagreb: Golden marketing. Tehnička knjiga.
7. Županić Benić, M. i Kalić, K. (2019). *Explaining preferences for illustration style and characteristics in early childhood*. *Journal of elementary education*. 12 (2), 215-228.

7. Sažetak

Slikovnica je djetetova prva knjiga s kojom se susreće te zbog toga nosi veliku važnost u djetetovom životu. Zbog toga što je prva kroz susret sa slikovnicom dijete razvija osjećaj prema knjigama, ali i ulazi u svijet mašte. Slikovnica djetetu omogućuje cjelovit razvoj utječući na njegov socio-emocionalni, kognitivni, govorni, a neki oblici slikovnice i na motorički razvoj. Cjelovit razvoj djeteta te osiguravanje dobrobiti djeteta, kao usađivanje kvalitetnih te životnih vrijednosti, poput poštovanja i uvažavanja različitosti, osnovna je zadaća odraslih. Stoga, s velikom pažnjom treba odabirati slikovnice s kojima će se dijete susresti. Maka trodimenzionalna interaktivna slikovnica „Izgubljene naočale“ izrađena je tehnikom trodimenzionalnog tekstilnog oblikovanja, a tekst koji prati samu slikovnicu i izrađene ilustracije pisan je jednostavnim i djetetu razumljivim jezikom. Slikovnica je izrađena s ciljem poticanja cjelovitog razvoja djeteta. Fine motorike kroz manipuliranje različitim dijelovima stranica, bogaćenje rječnika kroz poticanje imenovanja i susret s novim

riječima, socio-emocionalni razvoj kroz imenovanje emocija, usvajanje predmatematičkih i predpisalačkih vještina. Osnovni cilj implementiranja ove slikovnice u djetetovu svakodnevicu i u odgojno-obrazovne skupine u vrtiću jest stvaranje inkluzivne kulture u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Ključne riječi: cjeloviti razvoj, dijete, inkluzivna kultura, slikovnica

8. Summary

The picture book is the child's first book that he encounters and therefore carries great importance in the child's life. Because he is the first to find the picture book, the child develops a feeling for books, but also enters the world of imagination. The picture book enables the child to develop holistically by influencing his socio-emotional, cognitive, speech, and some forms of the picture book and motor development. The complete development of the child and ensuring the well-being of the child, as well as instilling quality and life values, such as respect for and appreciation of diversity, are the basic tasks of adults. Therefore, the picture books that the child will encounter should be chosen with great care. Maka's three-dimensional interactive picture book "Lost Glasses" is made using the technique of three-dimensional textile design, and the text that accompanies the picture book itself and the illustrations made is written in simple and child-friendly language. The picture book was made with the aim of encouraging the complete development of the child. Fine motor skills through manipulating different parts of the pages, enriching vocabulary by encouraging naming and meeting new words, socio-emotional development through naming emotions, acquiring pre-mathematical and pre-writing skills. The main goal of implementing this picture book in the child's everyday life and in educational groups in kindergarten is to create an inclusive culture in educational institutions, socio-emotional development through naming emotions, acquisition of pre-mathematical and prescriptive skills. The main goal of implementing this picture book in the child's everyday life and in educational groups in kindergarten is to create an inclusive culture in educational institutions, socio-emotional development through naming emotions, acquisition of pre-mathematical and prescriptive skills. The main goal of implementing this picture book in the child's everyday life and in educational groups in kindergarten is to create an inclusive culture in educational institutions.

Key words: holistic development, child, inclusive culture, picture book

9. Kratki životopis

Ime i prezime: Lucija Šogorić

Ulica i mjesto stanovanja: Kalnička 8, 43 000 Bjelovar

Broj mobitela: 0953601166

E-mail: lucija.sogoric@gmail.com

Lucija Šogorić rođena je 6. lipnja 2000. godine u Bjelovaru. Osnovnu školu završila je 2015. godine u Bjelovaru te je iste godine upisala Opću gimnaziju u Bjelovaru, koju završava 2019. godine. Tijekom osnovne škole bila je aktivna članica Dječjeg gradskog vijeća grad Bjelovara te je volontirala u Društvu naše djece Bjelovar. 2019. godine upisala je preddiplomski studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Aktivno sudjeluje u brojnim aktivnostima na fakultetu te je i sama pokretačica nekoliko projekata.

Za vrijeme preddiplomskog studija dobiva tri Dekanove nagrade, za izvrsnost, pokretanje projektne aktivnosti *Za tebe od mene* te za sudjelovanje u projektu *Dijete u središtu*. 2022. godine sudjeluje na UNESCO-voj konferenciji u Varšavi gdje predstavlja vlastiti projekt *Leptriov efekt*. Iste godine završava edukaciju *Trening za trenere u području STEAM-a u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju*. Također, aktivno sudjeluje na studentskim konferencijama Učiteljskog fakulteta te u suradnji s kolegicom ima izlaganje na temu *Zašto roboti u vrtiću?*. Lucija je studentica koju odlikuje svestranost, a to svjedoči izrada slikovnice „Izgubljene naočale“, ali i mnogi drugi uspjesi koje postiže tijekom studija. Odgovorna je i marljiva studentica, uporna u svemu onome što zamisli, zainteresirana za različita područja u odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi te ima želju unaprjeđivati stečene i usvajati nove vještine.

S poštovanjem, Lucija Šogorić